

BESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 15 mei 2020
Onderwerp : Wet natuurbescherming - 2019-002059 - gemeente Berg en Dal
Activiteit : Renovatie woningen aan Prins Mauritsstraat en Koningin
Wilhelminastraat te Ooij
Verlenen/weigeren : Verlenen ontheffing

Aanvrager : Oosterpoort
Zaaknummer : 2019-002059

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Oosterpoort, Postbus 31, 6560 AA Groesbeek, hierna te noemen de aanvrager, van 8 februari 2019 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen*' en '*zienswijzen*').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 8 februari 2019 ontvingen wij een aanvraag van Oosterpoort voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 voor het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten van de gierzwaluw en artikel 3.5 lid 4 voor het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van de in de wet genoemde belangen van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project/de werkzaamheden niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 3, 17 en 26 juli en 27 september 2019 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij per e-mail van 20 juni, 12 en 26 juli en 5 augustus 2019 hebben verzocht.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Op 8 november 2019 is een zienswijze van Oosterpoort met betrekking tot het uitbreiden van het plangebied met 3 woningen ingekomen als reactie op de terinzagelegging van het ontwerpbesluit. De uit te breiden 3 woningen zijn gelegen aan de Koningin Wilhelminastraat 26, 30 en 32. Voor deze locaties is aanvullend ontheffing voor beschermde soorten aangevraagd. Als gevolg van de ingediende zienswijze is een nieuw ontwerpbesluit ter inzage gelegd.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Wij hebben binnen deze termijn geen zienwijzen ontvangen.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.3 lid 1, lid 4 en lid 5 en artikel 3.8 lid 1 en lid 5 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

Aan Oosterpoort, Postbus 31, 6560 AA Groesbeek;

voor de soorten, verbodsbepalingen en wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod		Belang
	Vogelrichtlijn		
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A
Gierzwaluw (<i>Apus apus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A
	Habitatrichtlijn		
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	B
	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	
Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	B
	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	

Belang:

A. Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.
B. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor de adressen Prins Mauritsstraat 2 t/m 28 (even) en Koningin Wilhelminastraat 26, 30 en 32 zoals aangegeven op de kaart in bijlage 1.
2. De geldigheidsduur van de ontheffing eindigt op 31 maart 2022.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, verboden en belangen zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient contact op te nemen met de Provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2019-002059.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2019-002059.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend, moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2019-002059.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de huismus, gierzwaluw en vleermuizen.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend, dient door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding te worden verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2019-002059. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
12. De ecologisch deskundige houdt tijdens het aanbrengen van de mitigerende maatregelen en de ecologische begeleiding alle bevindingen bij in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd beschikbaar zijn op de projectlocatie.
13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de ecologische begeleiding/werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2019-002059.

Soortspecifieke voorschriften

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd onder het kopje '*In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen*' en die zijn opgenomen in bijlage 2 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
15. De deskundige begeleidt in elke geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen.
16. Het nest van de huismus dient voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden. Het ongeschikt maken dient plaats te vinden buiten het broedseizoen (begin maart tot eind augustus), indien er late vervolglegels zijn, ook buiten de maand september en buiten vorstperioden.
17. Omdat alle projectwoningen gerenoveerd worden potentieel geschikt zijn voor overwinterende vleermuizen, mogen de renovatiewerkzaamheden niet uitgevoerd worden in de overwinteringsperiode van vleermuizen, globaal lopend van 1 november tot 1 april. Indien het niet mogelijk is de werkzaamheden buiten de overwinteringsperiode uit te voeren, dienen alle projectwoningen met potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen in het paar seizoen, globaal lopend van 15 augustus tot 1 november, voorafgaand aan de werkzaamheden, ongeschikt gemaakt te worden. Bij het ongeschikt maken in de paarperiode dient de avondtemperatuur 3 dagen achtereen minimaal 10°C te zijn.
18. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, dient het werk ter plaatse stopgezet te worden totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient hierbij geraadpleegd te worden.
19. Er dienen 12 tijdelijke voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis en 4 tijdelijke voorzieningen voor de laatvlieger in de directe omgeving van het plangebied gerealiseerd worden, waarbij voldoen moet worden aan de gewenningsperiode van 6 maanden vooraf aan de paarperiode van de soorten.
20. De tijdelijk aangebrachte vleermuiskasten dienen te blijven hangen tot de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiode. Daarnaast mogen de tijdelijke vleermuiskasten pas verwijderd worden op het moment dat deze niet in gebruik zijn door vleermuizen en buiten de meest kwetsbare periodes zijnde de kraamperiode (half mei tot half juli) en de winterperiode (1 november tot 1 april). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige.
21. Het isolatiemateriaal moet voorzien zijn van een ruw oppervlak waar vleermuizen grip op kunnen hebben.
22. Indien nog geen na-isolatie aan de woning aan de Koningin Wilhelminastraat 26 heeft plaatsgevonden, wordt de spouwholte ter hoogte van de bergzolder van de woning gedeeltelijk vrijgehouden van na-isolatiemateriaal precies zoals bij de woning aan de Prins Mauritsstraat 28. Indien na-isolatie reeds heeft plaatsgevonden, zullen er 6 voldoende brede open stootvoegen langs beide zijden van de dakrand gerealiseerd worden.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

De aanvrager is voornemens 17 woningen aan de Prins Mauritsstraat en Koningin Wilhelminastraat te Ooij te renoveren en te voorzien van een gemiddeld energielabel B. De

woningen zijn verdeeld over 4 woningblokken en betreffen eengezinswoningen met een eerste verdieping, een zolder en een zadeldak met pannen. De werkzaamheden bestaan uit het opbouwen en afbreken van steigers, het uithakken van voegen en aanbrengen van nieuw voegwerk, dakrenovatie met Rc 6.0, vervangen van buitenkozijnen inclusief panelen en beglazing, het aanbrengen van mechanische ventilatie, het na-isoleren van een deel van de spouwmuur van de woning aan de Prins Mauritsstraat 28 en mogelijk ook de woning aan de Koningin Wilhelminastraat 26 (de overige woningen zijn al na-geïsoleerd) en het isoleren van de vloer. De werkzaamheden staan gepland in de periode van september 2020 tot (mogelijk de winter van 2020 en) uiterlijk maart 2021. De drie blokken worden niet tegelijk aangepakt, maar gefaseerd. In de eerste week wordt het eerste blok in de steigers gezet, in de tweede week het tweede blok, in de derde week het derde blok en in de vierde week het vierde blok. Bij de blokken staan maximaal drie weken steigers. Wanneer blok 4 aangepakt wordt, zijn de werkzaamheden aan blok 1 afgerond.

Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

Huismus, gierzwaluw, vleermuizen

Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). Er is in 2015 en 2017 onderzoek uitgevoerd waarbij gericht gezocht is naar nestlocaties en verblijfplaatsen van beschermde soorten. In 2018 is weer een volledig onderzoek verricht door 1 ecooloog. Op 1, 15 (ochtend) en 21 juni, 12 en 13 (ochtend) juli, 16 augustus en 20 september 2018 heeft een soortgericht onderzoek plaatsgevonden op basis van het Vleermuisprotocol 2017 en op 2 en 24 april, 1 en 21 juni en 12 juli 2018 heeft een soortgericht onderzoek plaatsgevonden op basis van de Kennisdocumenten BIJ12 Huismus en Gierzwaluw.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Tijdens de onderzoeken in 2015 en 2017 zijn aangetroffen:

- 1 nest van de huismus in het plangebied die niet meer gebruikt wordt. Daarnaast zijn in de directe omgeving minimaal 3 nesten van de soort aangetroffen;
- 1 nest van de gierzwaluw in het plangebied en 3 nesten in de directe omgeving;
- 1 kraamverblijf van minimaal 15 gewone dwergvleermuizen (2015) en 5 zwermende exemplaren in het plangebied (2017). In de directe omgeving is 1 kraamverblijfplaats van circa 95 exemplaren (2015) en een vliegroute voor minimaal 12 exemplaren van de gewone dwergvleermuis aangetroffen;
- 1 kraamverblijfplaats van minimaal 16 laatvliegers en 1 zomerverblijfplaats van de soort in het plangebied. In de directe omgeving zijn 1 kraamverblijfplaats van minimaal 6 laatvliegers en 2 zomerverblijfplaatsen van de laatvlieger vastgesteld.

Tijdens de onderzoeken in 2018 zijn aangetroffen:

- 1 aannemelijke nest van de huismus in het plangebied en 9 broedparen van de huismus in de directe omgeving;
- 2 nesten en 1 aannemelijke nest van de gierzwaluw in de zijgevel (in kast of onder dak) van een woning in het plangebied en 1 nest in de directe omgeving;
- 3 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis in het plangebied. De paarverblijfplaatsen bevinden zich onder de dakpannen. De verblijfplaatsen kunnen tevens tijdens milde winters in gebruik zijn. In de directe omgeving is 1 kraamverblijfplaats (25 exemplaren) en een tiental zwermende exemplaren vastgesteld. Het is daarom aannemelijk dat de te renoveren woningen deel uit maken van het huidige netwerk aan zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen (van solitaire tot kleine aantallen) van gewone dwergvleermuizen;
- 1 zomerverblijfplaats van de laatvlieger in de oostgevel of onder de dakpannen van een te renoveren woning en 1 kraamverblijfplaats van minimaal 18 exemplaren van de

laatvlieger onder de dakpannen of in de spouwholte van de woning aan de Prins Mauritsstraat 28. In de directe omgeving zijn ook 2 kraamverblijfplaatsen van elk minimaal 8 laatvliegers aangetroffen. Ook hier is het aannemelijk dat het plangebied deel uitmaakt van het huidige netwerk aan zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen van de laatvlieger.

- 1 verblijfplaats van de ruige dwergvleermuis in de directe omgeving.

Niet aangetroffen zijn:

- reptielen, amfibieën, overige zoogdieren, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de renovatiewerkzaamheden worden:

- 3 nesten en 1 mogelijke nest van de gierzwaluw beschadigd en vernield;
- 3 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis beschadigd en vernield;
- 1 kraamverblijfplaats en 1 zomerverblijfplaats van de laatvlieger beschadigd en vernield;
- vleermuizen verstoord.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Omdat er buiten het broedseizoen van de gierzwaluw wordt gewerkt, wordt doden, verwonden of verstoren van broedende vogels voorkomen.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet voldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en laatvlieger te beperken worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen zijn beschreven op pagina 37 t/m 43 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Toetsing na-isolatie complex 21.041, Prins Mauritsstraat, Ooij' van Bureau Waardenburg van 8 februari 2019, de notitie inspectie vier woningen Ooij op na-isolatie en vleermuissporen van 7 mei 2019, de aanvullende gegevens van 17 en 26 juli 2019 en de zienswijze van 8 november 2019. In bijlage 2 van deze ontheffing zijn de locaties van de tijdelijke voorzieningen opgenomen.

Beoordeling

Beoordeling van de resultaten van het ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn met enkele aanvullingen voldoende.

Voor de huismus dient rekening gehouden te worden met late vervolglegels en vorstperioden en dient het nest ongeschikt gemaakt te worden voorafgaand aan de werkzaamheden. Er is aangegeven dat er voldoende alternatieven in de omgeving zijn waar de gewone dwergvleermuis en laatvlieger tijdelijk naar kunnen uitwijken tijdens de werkzaamheden, waardoor tijdelijke voorzieningen niet meer getroffen hoeven te worden. Dit kan er echter voor zorgen dat het totale aanbod aan verblijfplaatsen kleiner wordt, waardoor de functionaliteit in het geding kan komen. Er dienen daarom 12 tijdelijke voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis en 4 tijdelijke voorzieningen voor de laatvlieger gerealiseerd te worden, waarbij rekening gehouden moet worden met de gewenningsperiode van 6 maanden vooraf aan de

paarperiode van vleermuizen. De aanvrager is akkoord gegaan en is voornemens 16 vleermuiskasten te plaatsen.

Het is niet duidelijk of het aan te brengen isolatiemateriaal onder de daken voorzien zijn van een ruw oppervlak waaraan vleermuizen zich kunnen vastgrijpen. Daarom is als aanvullend voorschrift opgenomen dat het isolatiemateriaal voorzien moet zijn van een ruw oppervlak.

Daarnaast is als aanvullend voorschrift opgenomen dat indien nog geen na-isolatie aan de woning heeft plaatsgevonden, de zomerverblijfplaats voor de laatvlieger beschikbaar blijft door de spouwholte ter hoogte van de bergzolder gedeeltelijk vrij te houden van na-isolatiemateriaal precies zoals bij Prins Mauritsstraat 28. Indien na-isolatie reeds heeft plaatsgevonden, zullen er 6 voldoende brede open stootvoegen langs beide zijden van de dakrand gerealiseerd worden zodat de toegang tot de ruimte onder de dakpannen beschikbaar blijft.

De door een bewoner geplaatste vleermuiskast dient pas verplaatst of verwijderd te worden als deze niet in gebruik is door vleermuizen of nadat de aangetroffen vleermuizen uit zichzelf de kast verlaten hebben.

Door de renovatiewerkzaamheden worden de nesten van de huismus en gierzwaluw, de paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de zomer- en kraamverblijfplaats van de laatvlieger aangetast. Dit is een overtreding van de artikelen 3.1 lid 2 en 3.5 lid 4 van de Wnb. Er wordt buiten het broedseizoen van de huismus en gierzwaluw gewerkt en het totale aanbod aan nestlocaties voor de soorten blijft behouden.

Voor de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger zullen alle daken beschikbaar blijven en blijft de spouwmuur waar de kraamverblijfplaats van de laatvlieger is vastgesteld deels behouden. Hiermee blijft het netwerk aan en de functionaliteit van de voortplantings- en rustplaatsen voor de vleermuizen behouden.

Naar aanleiding van bovenstaande zijn alle uit te voeren mitigerende maatregelen in onderstaande tabel opgenomen.

Tabel 2 Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige perioden	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Huisumus	Er wordt buiten de broedperiode gewerkt, dus buiten de periode van begin maart - eind augustus. Indien er sprake is van late vervolglegels, mag er pas na eind september gewerkt worden. Ook moet er rekening gehouden worden met vorstperioden.	Omdat er gefaseerd gewerkt wordt, zijn er reeds alternatieve voorzieningen aanwezig voordat het nest van de huismus verwijderd wordt.	Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt het nest ongeschikt gemaakt door de dakpannen te verwijderen. Bij onverhoopt aantreffen van in gebruik zijnde nesten in de te renoveren woningen wordt het werk ter plaatse tijdelijk gestaakt.	Bij alle woningen wordt geen vogelschroot geplaatst, waardoor de ruimte onder de dakpannen beschikbaar blijft. Indien nodig wordt het dak vanuit de dakgoot toegankelijk gemaakt door tussen ieder deel van het dakvoetprofiel een opening te houden van 3 cm breed. Ter hoogte van deze onderbreking wordt de onderste panlat doorbroken met een opening van eveneens 3 cm. Gevelbegroeiing wordt indien nodig gesnoeid. Door hekwerken met klimplanten rondom de tuinen te plaatsen blijft het foerageergebied intact.
Gierzwaluw	Er wordt buiten de broedperiode gewerkt, dus buiten de periode van begin april - eind augustus.	n.v.t. omdat er buiten het broedseizoen wordt gewerkt.	n.v.t. omdat er buiten het broedseizoen wordt gewerkt.	Er worden 28 inbouw gierzwaluwnestkasten langs de dakrand van de woningen gerealiseerd, waar zich ook de huidige nestplaatsen bevinden.

<p>Gewone dwergvleermuis/ laatvlieger</p>	<p>De renovatie wordt uitgevoerd buiten de kraamperiode, dus buiten de periode van begin april - eind augustus en mogelijk buiten de winterperiode, dus buiten de periode van begin november - eind maart.</p>	<p>Bij de woning aan de Prins Mauritsstraat 39 wordt langs de dakrand ter hoogte van de nok en aan weerszijden van de dakrand in totaal 3 open stootvoegen van ten minste 2,5 cm aangebracht.</p> <p>Daarnaast worden 12 tijdelijke voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis en 4 tijdelijke voorzieningen voor de laatvlieger in de vorm van 16 vleermuiskasten (type VK WS 02 VivaraPro) gerealiseerd, rekening houdend met de gewenningsperiode van 6 maanden vooraf aan de paarperiode van de soorten. De kasten worden tussen september 2019 en februari 2020 geïnstalleerd. Zie bijlage 2 voor de locaties.</p>	<p>Voorafgaand aan de werkzaamheden worden alle open stootvoegen en dakranden van de woningen ongeschikt gemaakt middels exclusion flaps. Ook de dakpannen worden gelicht (een stukje opgetild om de doeken te kunnen verankeren).</p> <p>Ongeschikt maken vindt plaats in de paarperiode.</p> <p>Bij het onverhoopt aantreffen van een vleermuis tijdens werkzaamheden worden de werkzaamheden ter plaatse tijdelijk gestaakt.</p>	<p>Er wordt geen dakoverstek geplaatst, waardoor de toegang tot de ruimte onder het dak hetzelfde blijft. Daarbij wordt de buitenmuur op alle kopse gevels verhoogd met metselwerk om de afstand van de dikte van de dakisolatie te overbruggen. De dakpannen liggen dan zoals in de oorspronkelijke situatie in één lijn met de buitenkant van de buitengevel, waardoor de spleetvormige toegang tot de ruimte onder de dakpannen vrijwel hetzelfde blijft. De enige wijziging is dat de bodem in de nieuwe situatie verandert van het houten dakbeschot naar de bovenlaag van het isolatiepakket. De bovenlaag van het isolatiepakket moet voorzien zijn van een ruw oppervlak waaraan vleermuizen zich kunnen vastgrijpen.</p> <p>De spouwholte ter hoogte van de bergzolder op Prins Mauritsstraat 28 in de kopse gevel wordt gedeeltelijk vrijgehouden van na-isolatiemateriaal. Er zal daarmee circa 12 m² aan spouwruimte beschikbaar blijven. Over 2-3 stroken van 50-75 cm lengte wordt het dakbeschot en isolatiepakket ingekort zodat deze niet de spouw volledig afdekt. Over de overige lengte blijft het dakbeschot grenzen aan of liggen op de buitenmuur. Er wordt middels inkorten een doorgang van minimaal 3 cm gerealiseerd tussen het dakbeschot en buitenmuur. Daarnaast worden als invliegopeningen 6 voldoende brede open stootvoegen langs beide zijden van de dakrand gerealiseerd.</p> <p>Daarnaast blijft de zomerverblijfplaats voor de laatvlieger beschikbaar door, indien nog niet nageïsoleerd, de spouwholte ter hoogte van de bergzolder op Koningin Wilhelminastraat 26 gedeeltelijk vrij te houden van na-isolatiemateriaal zoals bij Prins Mauritsstraat 28. Indien na-isolatie reeds heeft plaatsgevonden, zullen er 6 voldoende brede open stootvoegen langs beide zijden van de dakrand gerealiseerd worden zodat de toegang tot de ruimte onder de dakpannen beschikbaar blijft.</p>
--	--	--	---	---

In augustus 2019 wordt een door een bewoner geplaatste vleermuiskast op de te renoveren woningblokken gecontroleerd (ecologische begeleiding) op aanwezige vleermuizen. Indien deze leeg is, wordt de betreffende kast indien wenselijk teruggeplaatst of indien de kwaliteit van de kast te slecht is verwijderd. Indien er een vleermuis in aanwezig is, blijft de kast hangen tot de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke aangevraagde soorten welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soorten en verboden wordt de ontheffing verleend. Dit wijkt af van de aangevraagde soorten en verboden. Omdat niet alle verblijfplaatsen intact blijven, moet een deel van de aanwezige vleermuizen uitwijken naar andere verblijflocaaties. Hierdoor is er tevens sprake van overtreding van artikel 3.5 lid 2 van de Wnb, het opzettelijk verstoren van vleermuizen.

Andere bevredigende oplossing

In de aanvraag beschreven andere bevredigende oplossingen

Er kan niet in de periode maart tot en met augustus gewerkt worden, wegens het broedseizoen van de huismus en gierzwaluw en aanwezigheid van zomer- en kraamverblijven van laatvlieger. Door te werken in de periode september tot en met maart worden de beschermde soorten het meest ontzien. Het is onwenselijk om de daken en spouwmuren van binnenuit te renoveren. Hiermee wordt niet het gewenste isolatie-niveau gehaald en geeft een te grote overlast voor de bewoners.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Er is een welafgewogen keuze gemaakt waarin een beter energielabel van de aanwezige woningen gerealiseerd kan worden zonder dat daarbij de functionaliteit van de voortplantings- en rustplaatsen van de huismus, gierzwaluw en vleermuizen aangetast worden. Daarnaast probeert de aanvrager de werkzaamheden vóór de winterperiode van vleermuizen af te ronden.

Conclusie

Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

Belang

In de aanvraag beschreven belang(en)

In de aanvraag is bepaald welke wettelijke belangen op het project van toepassing zijn.

Het project kan omschreven worden als een ingreep in het kader van in het kader van de volksgezondheid (gezond binnenklimaat) en internationale doelstellingen in kader van beperken CO₂-uitstoot. De te renoveren woningen dateren uit 1966 en voldoen niet meer aan de huidige kwaliteitsnormen voor binnenklimaat volgens vigerende landelijke normen zoals Bouwbesluit 2012. De te renoveren woningen in Ooij kunnen te maken hebben met schimmel en vochtproblemen als gevolg van de aanwezigheid van valspecie in de spouwmuur (koudebrug), slechte ventilatievoorzieningen en/of vochtige kruipruimte. Vocht en tocht bevorderen de ontwikkeling van huismijt, bacteriën en schimmels. Bewoners van de te renoveren woningen in Ooij kunnen gezondheidsklachten ondervinden door vocht en te weinig ventilatie in de woning. Het project heeft ook voor het milieu wezenlijke gunstige effecten. De renovatie draagt bij aan de door de overheid gepromote stimuleringsmaatregelen om klimaatverandering tegen te gaan. Als gevolg van het project wordt bijgedragen aan een reductie van emissies van broeikasgassen.

Beoordeling van belang(en)

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. Het betreft de belangen die zijn weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

In de aanvraag beschreven effect op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Huisumus

De staat van instandhouding van de huismus als broedvogel in Nederland is matig ongunstig. De werkzaamheden doen geen afbreuk aan de staat van instandhouding van de soort, omdat het huidige aanbod aan verblijfplaatsen behouden blijft en er tenminste evenveel broedparen huismussen weer kunnen broeden na afloop van de renovatie.

Gierzwaluw

De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen. Op de locaties waar nu een verblijfplaats aanwezig is of vermoed wordt onder de dakpannen, worden meerdere inbouwnestkasten in de gevel teruggebracht. De functionaliteit van de woningen als broedlocatie is daarmee gewaarborgd. De werkzaamheden doen geen afbreuk aan de staat van instandhouding van gierzwaluw.

Gewone dwergvleermuis

De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is gunstig. Het aanbod aan verblijfplaatsen blijft behouden. De functionaliteit van de verblijfplaatsen is na afronding van de werkzaamheden gewaarborgd. De maatregelen hebben tevens tot doel dat de kans op aanwezigexemplaren zo klein mogelijk is. Tijdens de werkzaamheden kan een eventueel aanwezige vleermuis uitwijken naar andere verblijfplaatsen op korte afstand binnen zijn territorium. De voortplanting en staat van instandhouding van gewone dwergvleermuis komt derhalve niet in gevaar. De werkzaamheden doen geen afbreuk aan de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis.

Laatvlieger

De landelijke staat van instandhouding van de laatvlieger is matig ongunstig. Het aanbod aan verblijfplaatsen voor de laatvlieger blijft behouden. Zowel de huidige verblijfplaatsen als de verblijfplaatsen in alle vergelijkbare te renoveren woningen binnen het plangebied worden in stand gehouden. De functionaliteit van de aangetroffen verblijfplaatsen zijn gegarandeerd. De werkzaamheden doen geen afbreuk aan de staat van instandhouding van de laatvlieger.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en de laatvlieger.

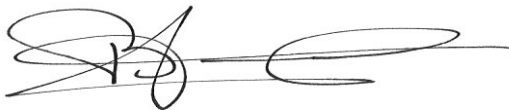
Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u er op dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

mr. H. Boerdam
Teammanager Vergunningverlening

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van het besluit hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland

(Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betalen van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

bijlagen:

- Bijlage 1: Kaart projectlocatie
- Bijlage 2: Kaart van de locaties van de voorzieningen voor gierzwaluwen en vleermuizen

BIJLAGE 1

Kaart projectlocatie

Figuur 1 Het plangebied in lichtgroen weergegeven.

BIJLAGE 2

Kaart van de locaties van de voorzieningen voor gierzwaluwen en vleermuizen

Figuur 2 Locaties van de tijdelijke voorzieningen voor vleermuizen (rood). Waar twee vleermuiskasten op een gevel zijn geprojecteerd, worden ze links en rechts met de ingang van de kast ter hoogte van de dakgoot geplaatst. De kasten komen niet naast elkaar te hangen. Daarnaast zijn de locaties van 4 van de 28 inbouwnestkasten voor de gierzwaluw aangegeven (geel).